36 927 Regels ter uitvoering van Verordening (EU) 2024/900 betreffende transparantie en gerichte politieke reclame (Uitvoeringswet verordening transparantie en gerichte politieke reclame)

Nr. 8 Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2026

Tijdens het tweeminutendebat Verkiezingen van 7 oktober jl. heb ik toegezegd in te gaan op het wettelijke kader rond campagnevoerende organisaties, in aanvulling op de nota naar aanleiding van het verslag bij de Uitvoeringswet verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame (Kamerstuk 36927, nr. 6). Het lid Vermeer (BBB) heeft mij gevraagd waarom bijdragen aan maatschappelijke organisaties die campagnevoeren niet op eenzelfde wijze gereguleerd zijn als bijdragen aan politieke partijen.

In deze brief zet ik het wettelijke kader uiteen dat van toepassing is op bijdragen aan politieke partijen, waarom dit verschilt van het kader voor maatschappelijke organisaties en welke regels wel van toepassing zijn in het kader van campagnevoerende activiteiten.

## *1. Wet financiering politieke partijen*

Sinds de Evaluatiewet financiering politieke partijen (Wfpp) in 2023 van kracht is geworden, geldt er een bijdragenmaximum aan politieke partijen, haar neveninstellingen of kandidaten geplaatst op de kandidatenlijst voor die partij. Dit betekent dat een partij, haar neveninstellingen en haar kandidaten, cumulatief, maximaal 100.000 euro per jaar per gever mogen ontvangen. De wetgever heeft hiermee beoogd om te voorkomen dat een politieke partij, via een rechtstreekse gift of via haar neveninstellingen of kandidaten, een substantieel deel van haar inkomen zou verkrijgen van één gever. Aldus wordt ook belangenverstrengeling of de schijn daarvan voorkomen. Bovendien deed de mogelijkheid van zeer substantiële bijdragen voor de wetgever afbreuk aan het beginsel van gelijke kansen.[1] De minister van BZK is toezichthouder op naleving van deze regels.

## *2. Campagnevoerende maatschappelijke organisaties*

Het maatschappelijke middenveld wordt gevormd door zeer uiteenlopende organisaties die allerlei andersoortige belangen behartigen. Daarbij kan worden gedacht aan bedrijven, brancheverenigingen, werkgevers- en werknemersorganisaties, consumentenorganisaties, goede doelen, burgercoöperaties, en meer. Op verschillende wijzen brengen zij hun standpunten en belangen onder de aandacht van politici, beleidsmakers, burgers en andere organisaties, waaronder via campagnes.
Dit betreft een uitoefening van het grondrecht van de vrijheid van meningsuiting. In een democratie is het bovendien van waarde, omdat op deze wijze maatschappelijke vraagstukken geagendeerd kunnen worden en het publieke debat van nieuwe inzichten kan worden voorzien. Daarmee is uiteindelijk het algemeen belang gediend.

---

[1] Kamerstukken II, 2021-2022, 35 657, nr. 62

De bij de Wfpp opgegeven redenen voor een bijdragenmaximum aan politieke partijen zijn niet direct toepasbaar op de zeer uiteenlopende groep organisaties die gezamenlijk het maatschappelijk middenveld vormen. Naar hun aard zijn politieke partijen namelijk fundamenteel anders. Zij vormen immers de directe schakel tussen de samenleving en politiek-bestuurlijke besluitvorming. Andere maatschappelijke organisaties kunnen ten hoogste een bepaald belang naar voren brengen gedurende het proces van politieke besluitvorming. Politieke partijen kennen daarom dan ook een op hen toegespitst regulerend kader vanwege de bijzondere rol die zij vervullen in de democratische rechtsstaat.

3. *Europese verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame*

Sinds 10 oktober 2025 is ook de Europese verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame (VPR) van toepassing. Hierdoor is het sinds een jaar verplicht politieke reclame als zodanig te labelen en een verwijzing op te nemen naar een verklaring met enkele basisgegevens, zoals de opdrachtgever van de reclame(campagne) en de waarde ervan. Ook gelden beperkingen op het gebruik van persoonsgegevens en verbiedt de verordening opdrachtgevers die geen stemrecht hebben in de EU politieke reclame te maken in de drie maanden voorafgaand aan verkiezingen.

Deze verordening werkt rechtsreeks binnen lidstaten en de regels gelden dus reeds in Nederland. De verplichtingen hebben betrekking op aanbieders en uitgevers van politieke reclame, zoals campagnebureaus en mediaorganisaties. Doordat zij gegevens inzichtelijk moeten maken, zoals de waarde van een campagne, wordt van politieke partijen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere actoren die politieke reclame willen maken verwacht dat zij hiertoe de juiste gegevens verstrekken. Voor een nadere uiteenzetting van de reikwijdte van politieke reclame verwijs ik u naar de nota naar aanleiding van het verslag bij de wet die uitvoering geeft aan deze verordening.

Met de Uitvoeringswet VPR die thans aanhangig is bij uw Kamer, worden onder meer het toezicht op de naleving en de mogelijkheden voor handhaving belegd bij respectievelijk het Commissariaat voor de Media en de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Consument en Markt krijgt een coördinerende rol en zorgt voor de verbinding met de uitvoering van de taken die volgen uit de Digitale dienstenverordening.

Met de regels in de verordening is een balans gevonden tussen de vrijheid van politieke partijen en maatschappelijke organisaties om in onze democratie campagne te voeren en politieke standpunten over te brengen en het eveneens zwaarwegende belang van de integriteit van onze democratische processen.

4. *Slot*

Ik constateer dat er een maatschappelijk debat gaande is omtrent welke mate van beïnvloeding van democratische processen geoorloofd behoort te zijn. In dat licht werk ik bijvoorbeeld aan een lobbyregister. Hierover informeer ik uw Kamer voor het einde van het jaar.

Daarnaast vragen de geopolitieke ontwikkelingen om waakzaamheid. De ministers van Justitie en Veiligheid, Werk en Participatie, en Buitenlandse Zaken hebben uw Kamer recent, mede namens mijzelf, een brief gestuurd over de stand van zaken omtrent de aanpak van ongewenste buitenlandse inmenging (OBI). Uit

de brief blijkt onder meer dat het kabinet aandacht heeft voor de mate waarin en wijze waarop statelijke actoren financieringsstromen kunnen inzetten voor hun doeleinden en hoe deze onze nationale veiligheidsbelangen (kunnen) schaden. Deze potentiële dreiging wordt door het kabinet nader in kaart gebracht. Afhankelijk van de uitkomsten wordt bezien hoe dergelijke financieringsstromen verder kunnen worden aangepakt. Over de uitkomsten van deze verkenning wordt uw Kamer in het eerste kwartaal van 2027 geïnformeerd.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
P.E. Heerma